

Besluit van de Vlaamse Regering houdende de delegatie van diverse bevoegdheden inzake de organisatie van de gemeenteraadsverkiezingen, de stadsdistrictsraadsverkiezingen, de verkiezingen van de raad voor maatschappelijk welzijn en de provincieraadsverkiezingen aan de Vlaamse minister, bevoegd voor de binnenlandse aangelegenheden

DE VLAAMSE REGERING,

Gelet op het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011, artikel 4, 15, §5, vijfde lid, artikel 51, 54, tweede lid, artikel 56, §2, 3°, gewijzigd bij het decreet van 30 juni 2017, §2, 7°, en §3, artikel 60, gewijzigd bij het decreet van 30 juni 2017, artikel 62, 63, gewijzigd bij het decreet van 30 juni 2017, artikel 64, eerste lid, vervangen bij het decreet van 30 juni 2017, artikel 70, tweede lid, artikel 78, 83, 3° en 11°, artikel 84, 3° en 10°, artikel 121, 123, §1, eerste lid, en §3, artikel 134, tweede lid, artikel 149, 158, §3, tweede lid, artikel 161, eerste lid, artikel 171, derde lid, toegevoegd bij het decreet van 30 juni 2017, artikel 174, 186, derde lid, toegevoegd bij het decreet van 30 juni 2017, artikel 189, 190, derde lid, artikel 191, §1, tweede lid, en §2, tweede lid, artikel 192, 196, §2, artikel 197, §2, en artikel 198, §2, tweede lid, vervangen bij het decreet van 3 juni 2016, en artikel 262;

Gelet op het Digitaal Kiesdecreet van 25 mei 2012, artikel 4, gewijzigd bij het decreet van 30 juni 2017, artikel 7, 8, 9, §1, eerste lid, §2, gewijzigd bij het decreet van 30 juni 2017, en §3, eerste en tweede lid, artikel 10, derde lid, artikel 12, §2, eerste lid, en §3;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 16 maart 2012 houdende de delegatie van sommige bevoegdheden inzake de organisatie van de gemeenteraadsverkiezingen, de stadsdistrictsraadsverkiezingen, de verkiezingen van de raad voor maatschappelijk welzijn en de provincieraadsverkiezingen aan de Vlaamse minister, bevoegd voor de binnenlandse aangelegenheden;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 25 mei 2012 houdende de delegatie van de bevoegdheden inzake de organisatie van de digitale processen bij de gemeenteraadsverkiezingen, de stadsdistrictsraadsverkiezingen, de verkiezingen van de raad voor maatschappelijk welzijn en de provincieraadsverkiezingen aan de Vlaamse minister, bevoegd voor de binnenlandse aangelegenheden;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 25 juli 2014 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, artikel 6, eerste lid, 1°;

Gelet op het advies van de Inspectie van Financiën, gegeven op 26 juni 2017;

Overwegende dat het noodzakelijk is dat, voor een ordentelijke organisatie en het goede verloop van de verkiezingen, de betrokken actoren, waaronder de hoofdbureaus, de gemeenten en provincies, en ook de mogelijke kandidaten zo snel mogelijk over de nodige uitvoeringsbesluiten, met inbegrip van de modellen en formulieren, kunnen beschikken; dat ze op korte termijn op de hoogte gebracht moeten worden van de

aanvullende regels voor de verkiezingsorganisatie; dat het een soepele werkwijze vereist die door delegatie aan de Vlaamse minister, bevoegd voor de binnenlandse aangelegenheden, kan worden bereikt, zodat die onverwijld de nodige besluiten kan nemen en de modellen, formulieren en onderrichtingen kan vaststellen;

Overwegende dat het voor het goede verloop van de verkiezingen noodzakelijk is dat de besluiten die nodig zijn om de desbetreffende artikelen van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011 en het Digitaal Kiesdecreet van 25 mei 2012 uit te voeren, dringend genomen worden;

Op voorstel van de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

Hoofdstuk 1. Definities

Artikel 1. In dit besluit wordt verstaan onder minister: de Vlaamse minister, bevoegd voor de binnenlandse aangelegenheden.

Hoofdstuk 2. Algemene delegatiebepaling

Art. 2. De minister stelt de onderrichtingen voor de hoofdbureaus en voor de gemeentebesturen, en de modellen en formulieren die nodig zijn voor de organisatie van de verkiezingen, vermeld in artikel 3 van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011, vast.

Hoofdstuk 3. Delegatie ter uitvoering van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011

Art. 3. Ter uitvoering van artikel 4 van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011 neemt de minister alle noodzakelijke maatregelen met het oog op het goede verloop van de verkiezingen. De minister kan de provinciegouverneur daartoe ook de vereiste opdrachten geven.

Art. 4. Ter uitvoering van artikel 15, §5, vijfde lid, van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011 bepaalt de minister de manier waarop de gemeentebesturen de berichten, vermeld in artikel 15, §5, vijfde lid, van het voormelde decreet, behandelen, bewaren en, in geval van verandering van verblijfplaats, doorzenden.

Art. 5. Ter uitvoering van artikel 51 van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011 laat de minister in het Belgisch Staatsblad een bericht verschijnen waarin de dag van de stemming, de uren van opening en sluiting van het stemlokaal en de mogelijkheid voor elke kiezer om bezwaar aan te tekenen, worden meegedeeld.

Art. 6. Ter uitvoering van artikel 54, tweede lid, van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011 stelt de minister het model van de oproepingsbrief vast.

Art. 7. Ter uitvoering van artikel 56, §2, 3°, van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011 bepaalt de minister het model van het attest waaruit de uitoefening van het beroep van schipper, marktkramer of kermisreiziger blijkt.

Ter uitvoering van artikel 56, §2, 7°, van hetzelfde decreet bepaalt de minister het model van de verklaring op erewoord en van het attest dat de burgemeester moet afgeven.

Ter uitvoering van artikel 56, §3, van hetzelfde decreet bepaalt de minister het model van de volmacht.

Art. 8. Ter uitvoering van artikel 60 van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011 legt de minister de tekens die in een lijstnaam toegelaten zijn, en de verboden combinaties van tekens vast.

Art. 9. Ter uitvoering van artikel 62, eerste lid, van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011 kan de minister de vermelding van een lijstnaam waarvan een politieke partij gebruikgemaakt heeft die door minstens drie leden vertegenwoordigd is in het Vlaams Parlement en waaraan bij een vorige verkiezing met het oog op de vernieuwing van parlementen op Europees, federaal en regionaal niveau bescherming is verleend, op gemotiveerd verzoek van die politieke partij, verbieden. De minister maakt de lijst van lijstnamen waarvan het gebruik verboden is, de drieënveertigste dag voor de verkiezing bekend in het Belgisch Staatsblad.

Ter uitvoering van artikel 62, tweede lid, van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011 kan de minister het gebruik van de lijstnamen die op de kandidatenlijsten voor de provincieraadsverkiezing voorkomen en waarvan het gebruik ontzegd is, verbieden voor de gemeenteraadsverkiezing en stadsdistrictsraadsverkiezing.

Art. 10. Ter uitvoering van artikel 63 van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011, kent de minister bij loting aan de beschermde lijstnaam onmiddellijk na het indienen van de voorstellen tot bescherming, een gemeenschappelijk volgnummer toe en maakt zij binnen vier dagen de lijstnamen en de gemeenschappelijke volgnummers bekend in het Belgisch Staatsblad.

Art. 11. Ter uitvoering van artikel 64, eerste lid, van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011 brengt de minister de voorzitters van de gemeentelijke hoofdbureaus, de voorzitters van de provinciedistrictshoofdbureaus die gevestigd zijn in de provinciehoofdplaats, en de voorzitters van de stadsdistrictshoofdbureaus op de hoogte van de toegekende gemeenschappelijke volgnummers, van de aan de verschillende nummers voorbehouden lijstnamen, en van de voornaam of voornamen, de achternaam en de contactgegevens van de nationale voorzitter van de politieke formatie of van de personen die hij gemandateerd heeft.

Art. 12. Ter uitvoering van artikel 70, tweede lid, artikel 83, 3°, en artikel 84, 3°, van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011 bepaalt de minister de wijze waarop de kandidatenlijsten worden ingediend.

Art. 13. Ter uitvoering van artikel 78 en 83, 11°, van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011 legt de minister de modellen van voordrachtsakte, van verbeteringsakte en van de individuele geschreven en ondertekende verklaring, vermeld in artikel 73 van het voormelde decreet, vast.

Art. 14. Ter uitvoering van artikel 84, 10°, van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011 legt de minister de modellen van voordrachtsakte en van verbeteringsakte vast.

Art. 15. Ter uitvoering van artikel 121 van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011 bepaalt de minister het model van het stembiljet.

Art. 16. Ter uitvoering van artikel 123, §1, eerste lid, van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011 bepaalt de minister het model voor de inrichting van het stemlokaal en van de stemhokjes.

Ter uitvoering van artikel 123, §3, van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011 bepaalt de minister de onderrichtingen voor de kiezers.

Art. 17. Ter uitvoering van artikel 134, tweede lid, van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011 kan de minister het sluitingsuur van de stembureaus wijzigen.

Art. 18. Ter uitvoering van artikel 149 van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011 bepaalt de minister de modaliteiten waaraan de processen-verbaal, vermeld in deel 3, titel 3, van het voormelde decreet, de lijsten, harmonica-enveloppen, enveloppen, formulieren, verzegelingen en stembussen moeten voldoen.

Art. 19. Ter uitvoering van artikel 158, §3, tweede lid, van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011 bepaalt de minister de modaliteiten waaraan de processen-verbaal, de tabel en de enveloppen, vermeld in deel 3, titel 4, van het voormelde decreet, moeten voldoen.

Art. 20. Ter uitvoering van artikel 161, eerste lid, van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011 bepaalt de minister de wijze waarop de voorzitter van het hoofdbureau via digitale weg aan de Vlaamse Regering het totaal van de neergelegde stembiljetten, het totaal van de geldige stembiljetten, het totaal van de blanco en ongeldige stembiljetten en het aantal naamstemmen dat elke kandidaat behaald heeft, bezorgt.

Art. 21. Ter uitvoering van artikel 171, derde lid, van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011 maakt de minister de uitslag van de algemene telling van de stemmen en de namen van de kandidaten die tot gemeenteraadslid of opvolger gekozen zijn, en die tot stadsdistrictsraadslid of opvolger gekozen zijn, publiek bekend.

Art. 22. Ter uitvoering van artikel 174 van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011 bepaalt de minister de modaliteiten van de opslag, de organisatie en de vernietiging van de stukken die betrekking hebben op de gemeenteraads- en stadsdistrictsraadsverkiezingen.

Art. 23. Ter uitvoering van artikel 186, derde lid, van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011 maakt de minister de uitslag van de algemene telling van de stemmen en de namen van de kandidaten die tot provincieraadslid of opvolger gekozen zijn, publiek bekend.

Art. 24. Ter uitvoering van artikel 189 van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011 bepaalt de minister de modaliteiten van de opslag, de organisatie en de vernietiging van de stukken die betrekking hebben op de provincieraadsverkiezingen.

Art. 25. Ter uitvoering van artikel 190, derde lid, van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011 kan de minister de bedragen, vermeld in artikel 190, eerste en tweede lid, van het voormelde decreet, indexeren.

Art. 26. Ter uitvoering van artikel 191, §1, tweede lid, en §2, tweede lid, van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011 kan de minister de bedragen, vermeld in artikel 191, §1, eerste lid, en §2, eerste lid, van het voormelde decreet, indexeren.

Art. 27. Ter uitvoering van artikel 192 van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011 deelt de minister de maximumbedragen mee die voor de verkiezingen mogen worden uitgegeven door de lijsten en de kandidaten voor de verkiezingen van de raden.

Art. 28. Ter uitvoering van artikel 196, §2, van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011 stelt de minister de formulieren voor de aangifte van de verkiezingsuitgaven van

de politieke partijen en voor de aangifte van de herkomst van de geldmiddelen ter beschikking.

Art. 29. Ter uitvoering van artikel 197, §2, van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011, stelt de minister de formulieren voor de aangifte van de verkiezingsuitgaven van de lijsten en de kandidaten en voor de aangifte van de herkomst van de geldmiddelen ter beschikking.

Art. 30. Ter uitvoering van artikel 198, §2, tweede lid, van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011 stelt de minister de formulieren waarop het verslag van de verkiezingsuitgaven van de politieke partijen wordt opgesteld, ter beschikking.

Art. 31. Ter uitvoering van artikel 262 van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011 kan de minister de waarnemers die afkomstig zijn van internationale organisaties of die afgevaardigd zijn door andere landen, machtigen om alle kiesverrichtingen te volgen.

Hoofdstuk 4. Delegatie ter uitvoering van het Digitaal Kiesdecreet van 25 mei 2012

Art. 32. Ter uitvoering van artikel 4, §1, van het Digitaal Kiesdecreet van 25 mei 2012 stelt de minister het digitale stelsysteem vast waarvan het gebruik is toegestaan bij de lokale en provinciale verkiezingen. De minister wijst de gemeenten aan die van dat digitale stelsysteem kunnen gebruikmaken. De minister wijst de gemeenten aan die een audiomodule kunnen gebruiken.

Ter uitvoering van artikel 4, §2, eerste lid, van het Digitaal Kiesdecreet van 25 mei 2012 stelt de minister de software ter beschikking van de stembureaus die gebruikmaken van het digitale stelsysteem, de gemeentelijke hoofdbureaus, de stadsdistrictshoofdbureaus, de provinciedistrictshoofdbureaus en de provinciale hoofdbureaus.

Ter uitvoering van artikel 4, §2, tweede lid, van het Digitaal Kiesdecreet van 25 mei 2012 stelt de minister vast dat de digitale systemen en processen voor het kandidatenbeheer, voor de digitale stemming, voor de verwerking van de stemmen en voor de zetelberekening de integriteit van de gegevens en het geheim van de stemming waarborgen. De minister wint daarvoor het advies in van het orgaan, vermeld in artikel 4, §2, tweede lid van het voormeld decreet.

Ter uitvoering van artikel 4, §3, van het Digitaal Kiesdecreet van 25 mei 2012 maakt de minister in de week volgend op de dag van de verkiezingen de broncode van de stemsoftware bekend.

Art. 33. Ter uitvoering van artikel 7 van het Digitaal Kiesdecreet van 25 mei 2012 kan de minister beslissen afwijkingen toe te staan van de samenstelling van de stembureaus.

Art. 34. Ter uitvoering van artikel 8 van het Digitaal Kiesdecreet van 25 mei 2012 stelt de minister de software voor het kandidatenbeheer en het resultatenbeheer ter beschikking van de gemeentelijke, de stadsdistricts-, de provinciedistricts- en de provinciale hoofdbureaus.

Art. 35. Ter uitvoering van artikel 9, §1, eerste lid, van het Digitaal Kiesdecreet van 25 mei 2012 neemt de minister de kandidatenlijsten met de eraan toegekende nummers in ontvangst.

Ter uitvoering van artikel 9, §2, eerste lid, van het Digitaal Kiesdecreet van 25 mei 2012 legt de minister de afdrukken, vermeld in het voormelde artikel, ter goedkeuring voor aan de voorzitters van de hoofdbureaus, vermeld in artikel 9, §1, van het voormelde

decreet. De minister neemt de gevalideerde documenten die de voorzitters overhandigen, in ontvangst.

Ter uitvoering van artikel 9, §2, tweede lid, van het Digitaal Kiesdecreet van 25 mei 2012 legt de minister de auditieve versie van de voorgedragen lijsten met de namen van de kandidaten, zoals ze door de kiezer gehoord zullen worden, ter goedkeuring voor aan de voorzitters van de hoofdbureaus, vermeld in artikel 9, §1, van het voormelde decreet. De minister neemt de eventuele opmerkingen van de voorzitters in ontvangst.

Ter uitvoering van artikel 9, §3, eerste en tweede lid, van het Digitaal Kiesdecreet van 25 mei 2012 zorgt de minister ervoor dat uiterlijk de derde dag vóór de dag van de verkiezingen de gegevensdragers met de software en met de kandidatenlijsten in verzegelde enveloppe tegen ontvangstbewijs overhandigd worden aan de voorzitters van de gemeentelijke hoofdbureaus of, in voorkomend geval, de stadsdistrictshoofdbureaus, en dat per stembureau de nodige veiligheidselementen voor het gebruik van de gegevensdragers in een aparte verzegelde enveloppe tegen ontvangstbewijs aan die voorzitters overhandigd worden.

Art. 36. Ter uitvoering van artikel 10, derde lid, van het Digitaal Kiesdecreet van 25 mei 2012 bepaalt de minister de regels volgens dewelke de kandidaten van een kandidatenlijst op het beeldscherm van de stemcomputer worden getoond.

Art. 37. Ter uitvoering van artikel 12, §2, eerste lid, van het Digitaal Kiesdecreet van 25 mei 2012 bezorgt de minister aan het college van deskundigen, vermeld in artikel 12, §1, van het voormelde decreet, het materiaal, alsook alle gegevens, inlichtingen en informatie die nodig zijn om die opdracht uit te voeren.

Ter uitvoering van artikel 12, §3, van het Digitaal Kiesdecreet van 25 mei 2012 neemt de minister het verslag van het college van deskundigen in ontvangst.

Hoofdstuk 5. Slotbepalingen

Art. 38. De volgende regelingen worden opgeheven:

1° het besluit van de Vlaamse Regering van 16 maart 2012 houdende de delegatie van sommige bevoegdheden inzake de organisatie van de gemeenteraadsverkiezingen, de stadsdistrictsraadsverkiezingen, de verkiezingen van de raad voor maatschappelijk welzijn en de provincieraadsverkiezingen aan de Vlaamse minister, bevoegd voor de binnenlandse aangelegenheden;

2° het besluit van de Vlaamse Regering van 25 mei 2012 houdende de delegatie van de bevoegdheden inzake de organisatie van de digitale processen bij de gemeenteraadsverkiezingen, de stadsdistrictsraadsverkiezingen, de verkiezingen van de raad voor maatschappelijk welzijn en de provincieraadsverkiezingen aan de Vlaamse minister, bevoegd voor de binnenlandse aangelegenheden.

Art. 39. Dit besluit treedt in werking op de dag die volgt op de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad.

Art. 40. De Vlaamse minister, bevoegd voor de binnenlandse aangelegenheden, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel, ... (datum).

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding,

Liesbeth HOMANS